

INSENERIDE, ARHITEKTIDE, KEEMIKUTE, TEHNIKUTE JA MAAMÕOTJATE KUTSETEGEVUSE SEADUS.

RT 1936, 56, 485.

Antud Riigivanema poolt dekreedina 2. juulil 1936.

1. peatükk.

Insenerid, arhitektid ja keemikud.

§ 1. Inseneriks, arhitektiks, insener-keemikuks ja keemikuks loetakse isikut, kes on:

- 1) registreeritud insenerina või arhitektina Haridusministeeriumis tehnika eriteadlaste registreerimise komisjoni poolt Inseneride, arhitektide ja tehnikute kutseõiguste seaduse (RT 33/34 — 1923) alusel;
- 2) lõpetanud ühe all-loendatud õppeasutisist:
 - a) Tallinna Tehnikumi (RT 81/82—1920),
 - b) Tallinna Tehnikaülikooli,
 - c) Tartu Ülikooli keemiaosakonna või muu samade õigustega kodumaa kõrgema tehnilise õppeasutise,
 - d) kõrgema tehnilise õppeasutise või mõne muu kõrgema õppeasutise tehnika- või keemiaosakonna Vene riigis kuni 15./28. novembrini 1917,
 - e) kõrgema tehnilise õppeasutise või mõne muu kõrgema õppeasutise tehnika- või keemiaosakonna välismaal, kui mainitud õppeasutise lõputunnistus leiab tunnustamist Tallinna Tehnikaülikooli poolt või on leidnud tunnustamist Tartu Ülikooli tehnika-teaduskonna poolt või kuni 1. juulini 1935 Tallinna Tehnikumi poolt (RT 81/82—1920).

Niisuguse kõrgema tehnilise õppeasutise või mõne muu kõrgema õppeasutise tehnika- või keemiaosakonna lõpetajale, mille lõputunnistusi Tallinna Tehnikaülikool üldiselt ei tunnusta, on Tehnikaülikoolil õigus määrata katseid.

§ 2. Inseneridel ja arhitektidel on õigus iseseisvalt ja omal vastutusel vastavalt oma erialale:

- 1) projekteerida ja juhatada igasuguseid töid, koostada projekte, mis kuuluvad riigi- või omavalitsusasutiste kinnitamisele, ja teostada järelevalvet nende täideviimisel, pidada ja juhatada tehnikabüroosid ning juhatada § 5 nimetatud tööstusettevõtteid, käitisi ja laboratooriume;
- 2) teenida riigi-, omavalitsus- ja eraasutistes ja ettevõtetes § 6 ettenähtud inseneri või arhitekti kohal;
- 3) oma kutsetegevuse alal esineda administratiivasutistes isikute volitusel, kelle ülesandel nad täidavad eelmistes (1. ja 2.) punktides tähen- datud ülesandeid, samuti esineda administratiivasjus volinikuna patentidesse, kaubamärkidesse ning tööstuste joonistesse ja mudeli- tesse puutuvais küsimusis.

§ 3. Insener-keemikutel ja keemikutel on õigus iseseisvalt ja omal vastutusel vastavalt oma erialale:

- 1) juhatada igasuguseid töid, juhatada § 5 nimetatud tööstusi ning laboratooriume, pidada ja juhatada mürgiste ning kangemõjuliste ainete valmistus- ja müügikohti väljaspool apteekke;
- 2) pidada ja juhatada § 5 nimetatud keemilis-analüütilisi laboratooriume või oma eriala büroosid ning toimtada keemilisi analüüse ja eksper- tiise;
- 3) oma allkirja vastu osta mürgiseid ja kangemõjulisi aineid, ilma õigu- seta neid edasi müüa või edasi anda;
- 4) teenida riigi-, omavalitsus- või eraasutistes ja ettevõtetes § 6 ette- nähtud keemiku kohal;
- 5) oma kutsetegevuse alal esineda administratiivasutistes isikute voli- tusel, kelle ülesandel nad täidavad eelmistes (1—4) punktides tähen- datud ülesandeid, samuti esineda administratiivasjus volinikuna pa- tentidesse, kaubamärkidesse ning tööstuste joonistesse ja mudelitesse puutuvais küsimusis.

§ 4. Eelmistes § 2 p. 1 ja 3 ja § 3 p. 1, 2, 3 ja 5 ettenähtud õigused on ainult Insenerikoja tegevliikmetel.

Insenerikoja liikmetele, kes on Vene riigis enne 15./28. novembrit 1917 lõpetanud kõrgema õppeasutise või omandanud vastava kutse eksami teel, jäävad neile vastavate seaduste alusel ülikooli diplomiga antud õigused alles. Järelevalve nende õiguste õiglase kasutamise üle kuulub Insenerikojale.

Insenerikoja liikmekandidaatidel on õigus, vastavalt oma erialale, tegut- seda ja teenida § 2 p. 1 ja § 3 p. 1—3 ettenähtud aladel ainult Insenerikoja tegevliikme juhatusel ja vastutusel.

Isikute kutseõigused, kes on vastu võetud Insenerikoja liikmeteks Inse- nerikoja seaduse § 7¹ põhjal, määrab Haridusminister käesoleva seaduse § 2 ja 3 ettenähtud piirides.

§ 5. Vabariigi Valitsus avaldab Teedeministri ettepanekul tööde lii- kide nimekirja, missuguseid peab täide viidama inseneride, arhitektide, insener- keemikute ja keemikute projektide järgi või nende juhatusel või järelevalve all, samuti tööstusettevõtete, käitiste, laboratooriumide ja töövõtete liigid,

missugused peavad tegutsema inseneride, arhitektide, insener-keemikute või keemikute juhatuse all, arvestades nende erialade ja nende tegevuse kohta käivaid eriseadusi.

Vabariigi Valitsusel on õigus eelmise lõike eeskirjadest üksikutel juhtudel lubada erandeid.

§ 6. Riigi-, omavalitsus- ja eraasutistes ja ettevõtetes määratakse kokuleppel vastava ministriga Teedeministri ettepanekul Vabariigi Valitsuse poolt kindlaks kohad, millistel töö iseloomu järgi võivad teenida ainult kas Insenerikoja tegevliikmed või liikmekandidaadid. Eelnimetatud ülesannet Riigikogu ja Riigikontrolli alal täidab Vabariigi Valitsuse asemel vastavalt Riigikogu juhatus ja Kontrollnõukogu.

§ 7. Ära kuulates Insenerikoja arvamuse kinnitab Vabariigi Valitsus Teedeministri ettepanekul inseneride, arhitektide, insener-keemikute ja keemikute minimaaltasu määrustiku, missugune on kohuslik kõigile riigi-, omavalitsus- ja eraasutistele ja ka craisikutele määrustikus ettenähtud tööde täitmisel.

2. peatükk.

Tehnikud ja maamõõtjad.

§ 8. Tehniku kutse nimetust ja § 10 nimetatud õigusi omavad Eesti Vabariigis isikud:

1) kes on lõpetanud:

- a) Tallinna Tehnikumi (RT 81/82—1920) poolkursuse (alamastme kursuse),
- b) Tallinna Tehnikumi (RT 98—1928),
- c) Tallinna Tehnikumile (RT 98—1928) vastava programmiga ja praktikaga kodumaa või välismaa õppeasutise, ja kolm aastat praktiliselt töötanud täieõigusliku inseneri või arhitekti juhatusel;

2) kes on omandanud Vene riigis tehnikukutse kuni 15./28. novembrini 1917, kusjuures nende kutsetega seotud õigused jäävad maksma ka Eesti Vabariigis;

3) kes kuni käesoleva seaduse maksmahakkamiseni on töötanud vastaval erialal vähemalt kuue aasta jooksul ja kuni 31. detsembrini 1940 on õiendanud tehniku kutseeksami Tallinna Tehnikumi (RT 98—1928) juures moodustatud eksamikomisjonis Haridusministri määruses ettenähtud korras ja ulatuses ning Haridusministri poolt kinnitatud kava-de järgi; kui nad on registreeritud Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna poolt ja saanud vastava kutsetunnistuse.

Registreerimisel varustatakse tehniku kutsetunnistus vastava eriala nimetusega.

Tehniku kutse nimetust ja § 10 nimetatud õigust omavad Eesti Vabariigis samuti isikud, kes on registreeritud Haridusministeeriumis tehnika eriteadlaste registreerimise komisjoni poolt tehnikutena ning omandanud praktiseerimise õiguse endise Inseneride, arhitektide ja tehnikute kutseõiguste seaduse (RT 33/34 — 1923) § 5 ja 6 kohaselt.

§ 9. Maamõõtja kutsenimetust omavad Eesti Vabariigi isikud:

1) a) kes on lõpetanud:

Tallinna Tehnikumi (RT 81/82 — 1920) poolkursuse (alamastme kursuse),

Tallinna Tehnikumi (RT 98 — 1928),

Tallinna Tehnikumile (RT 98—1928) vastava programmiga ja praktikaga välismaa õppeasutise;

b) kes on omandanud Vene riigis kuni 15./28. novembrini 1917 eramaamõõtja, maamõõtja-taksaatori või maamõõtja-agronoomi kutse ja maamõõte või maakorralduse alal tegutsenud Eesti Vabariigis vähemalt 5 aastat, sellest hüpoteegi- ja katastriüksuste välismõõtmistel vähemalt 3 suve kas riigiasutistes või vannutatud maamõõtja juhatusel või kuni Maamõõte seaduse (RT 27—1934) maksmahakkamiseni iseseisvalt;

2) kes kuni Maamõõte seaduse (RT 27 — 1934) maksmahakkamiseni on tegutsenud vähemalt 10 aasta jooksul iseseisvalt maamõõte alal katastriplaanide allkirjutamise õigusega või riigiteenistuses maamõõtja kohal ja kes kuni 31. detsembrini 1940 on õiendanud maamõõtja kutseeksami Tallinna Tehnikumi (RT 98—1928) juures moodustatud eksamikomisjonis Haridusministri määruses kokkuleppel Põllutöoministriga ettenähtud korras ja ulatuses ning Haridusministri poolt kinnitatud kavade järgi;

kui nad on registreeritud Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakonna poolt ja saanud vastava kutsetunnistuse.

Maamõõtjate kutsetegevus korraldatakse Maamõõte seadusega (RT 27—1934) ja teiste eriseadustega.

§ 10. Tehnikutel on õigus omal erialal olla abilisteks täieõiguslikele inseneridele ja arhitektidele, projekteerida ja juhatada omal vastutusel lihtsamaid töid, mis nähakse ette eriala ja kutselise ettevalmistuse kohaselt sellekohases Teedeministri või Põllutöoministri määruses, ning teenida riigi- ja omavalitsusasutistes tehniku kohal.

§ 11. Tehniliste õppeasutiste liigitamist tehnikute ja maamõõtjate kutseõiguste määramise otstarbel ja kutseõiguse saamiseks tehnikutelt ja maamõõtjatelt nõutava praktilise tegevuse arvestamist toimetab Haridusministeeriumi Kutseoskuse Osakond.

Tehnikuteks ja maamõõtjateks võib registreerida ainult Eesti Vabariigi kodanikke. Erandeid võib sellest teha igakordsel Vabariigi Valitsuse otsusel. Registreeritute nimed avaldatakse Riigi Teatajas.

3. peatükk.

Lõpp- ja elluviimis-eeskirjad.

§ 12. Kuni § 5 ja 6 alusel Vabariigi Valitsuse poolt antavate määruste maksmahakkamiseni riigi- ja omavalitsusasutistes ja ettevõtetes inseneri, arhitekti, insener-keemiku või keemiku kohal mitte oma erialal tegutsenud või teeninud inseneril, arhitektil, insener-keemikul või keemikul või mitte-inseneril, -arhitektil, -insener-keemikul või -keemikul on õigus edasi jääda oma senisele kohale, kui ta sellel kohal on teeninud vähemalt 1 aasta.

§ 13. Tallinna Tehnikumi (RT 81/82—1920) poolt oma lõpetajaile kutsenimetusega „tegelik insener“ või „tegelik arhitekt“ antud diplomeid nende esitamisel vahetab ümber Haridusministeeriumi Teaduse- ja Kunstiosakond diplomite vastu kutsenimetusega „insener“ või „arhitekt“.

§ 14. Käesolev seadus hakkab maksma avaldamisega. Samast ajast kaotab maksvuse Inseneride, arhitektide, keemikute ja tehnikute kutsetegevuse seadus (RT 95—1934).

Talinnas, 2. juulil 1936.